

زهر اچیندی
پرونده
نقش زنان فلسطینی
در مبارزات

نگاهی به نقش زنان در مبارزات فلسطین علیه رژیم اشغالگر قدس

این شیر زنان مادر، همسر و خواهران دلاوران فلسطینی هستند

این رژیم قرار گرفته‌اند و در برابر سکوت سازمان‌های جهانی، فجیع‌ترین فجایع انسانی در باریکه غزه در حال رقم خوردن است. با تمام اینها اما با مراجعه‌ای به تاریخ ۷۰ ساله مبارزات فلسطین علیه رژیم غاصب صهیونیستی می‌توان به عین‌ه‌نقش پر رنگ و قابل تأمل زنان این خطه از جهان اسلام را شاهد بود: زنانی که هر روز و هر لحظه با شهادت یکی از اعضای خانواده خود مواجه هستند اما در طول سال‌ها مبارزه طولانی و بی‌پایان، به عنوان یکی از کم‌نظیر ترین چهره‌های مقاومت در دنیا شناخته می‌شوند و با تمام سختی‌ها و مصائبی که از سوی رژیم صهیونیستی به آنان تحمیل شده و می‌شود، در اراده‌شان برای ادامه راه مبارزه، شوق و ترغیب همسر و فرزندان و عزیزان‌شان به ادامه این راه درهای خاورد نشده است.

پایان رسید، در واقع تمامی نهادهای سیاسی فلسطینی از بین رفته بود و هیچ سازمانی برای بر کردن خلأ موجود وجود نداشت، اما فلسطینی‌ها هم برای بازپس گرفتن سرزمین‌شان بیگانه نشستند و مبارزات خود را بی حمایت هیچ نهاد بین‌المللی آغاز کردند.

■ آغاز انتفاضه فلسطین با حرکت شهادت طلبانه یک زن

در طول تاریخ بشر، زنان در بسیاری از حرکت‌های اجتماعی - سیاسی و در همه انقلاب‌ها و نهضت‌ها دارای نقش محوری بوده‌اند و در طول تاریخ، زنان بوده‌اند که نقش اساسی را در شکل‌گیری و ادامه حرکت‌های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی داشته‌اند، به عنوان مثال انتفاضه فلسطین با حرکت‌های فعالیت‌طلبانه «عطف‌علیان» آغاز شد.

عطف‌علیان یکی دیگر از شیرزنان فلسطینی است که ۱۴ سال البته نه به صورت متوالی در زندان‌های اطمینان خاطر زندانشان اما آن‌ها در راه شیرزنانی قرض است که عاشقانه در راه مقاومت ایستادگی می‌کنند.

همچنانکه در روزهای اخیر و پس از شکست صهیونیست‌ها از جنبش مقاومت حماس، در عملیات «طوفان الاقصی» اقدام به انجام حملات هوایی سنگین و علیه غزه اعلام محاصره کامل کرده‌اند، عملیات رژیم صهیونیستی در غزه تاکنون به شهادت بیش از ۳ هزار نفر منجر شده که طبق گزارشات رسمی حدود ۷۰ درصد از آنها زنان و کودکان هستند.

وزارت بهداشت فلسطین اعلام کرده است اکثریت شهدای حملات رژیم صهیونیستی علیه نوار غزه را زنان و کودکان تشکیل می‌دهند.

اما باینیم در طول تاریخ ۷۰ ساله مبارزه فلسطینی‌ها علیه رژیم غاصب اسرائیل زنان چه نقشی ایفا کرده‌اند.

■ تشکیل یک دولت یهودی

در سال ۱۸۹۶ میلادی «تودور هر تصل» خبرنگار و نویسنده یهودی در اتریش کتابی تحت عنوان «دولت یهود» منتشر کرد. وی در این کتاب از تشکیل یک دولت یهودی دفاع کرد و به افکار عمومی غرب برای استقبال از جنبش صهیونیستی زمینه‌فکری داد. در مذاکراتی که سران یهود با «سایکس» نماینده انگلستان داشتند، به او اطمینان دادند در «جامعه ملل» از تحت‌الحمایگی فلسطین از طرف انگلستان دفاع خواهند کرد و به فرانسه یا دولت دیگری اجازه نخواهند داد فلسطین را تحت‌الحمایه خود سازد. از سوی دیگر به «سایکس» قول اعطای هر گونه و به اندازه وام را دادند و نیز متعهد شدند دولت ایالات متحده امریکا را برای دخالت در جنگ به سود متفقین و علیه آلمان تحت فشار بگذارند. این اقدامات در واقع زمینه را برای انتشار «اعلامیه بالفور» در تاریخ دوم نوامبر ۱۹۱۷ آماده کرد. وزیر خارجه وقت انگلستان طی نامه‌ای خطاب به لرد روچیلد مژده تشکیل وطن ملی یهود را می‌دهد، این نامه به «اعلامیه بالفور» شهرت یافت. پس از صدور «اعلامیه بالفور» نیروهای نظامی انگلیس در ۹ دسامبر ۱۹۱۷ بیت‌المقدس را اشغال کردند و تا پایان ۱۹۱۸ توانستند همه نیروهای نظامی عثمانی در فلسطین را مجبور به تسلیم کنند و سراسر سرزمین این کشور را به تصرف خویش در آورند. در سال ۱۹۱۹ میلادی کنفرانس «سان رمو» که از نمایندگان فرانسه، انگلیس و ایالات تشکیل شده بود پس از بررسی اوضاع همه‌جانبه فلسطین موافقت خود را مبنی بر تحت‌الحمایگی فلسطین به وسیله بریتانیا اعلام داشت. در تاریخ ۲۴ ژوئیه ۱۹۲۲ قیومت انگلستان بر فلسطین رسماً از سوی شورای «جامعه ملل» به تصویب رسید.

زمانی که قیومت بریتانیا بر فلسطین در ۱۵ می ۱۹۴۸ به

زنان برای ابراز وحدت با زندانیان سیاسی و اعتراض به کشتار اردوگاه‌های صبرا و شتیلان، دست به اعتصاب گسترده‌ای زدند که نتیجه آن شهادت بسیاری از آنها مانند «بندا ناپلسی» و «لهام شهبازی» و «عزیزه حسینی» و زخمی شدن عده دیگری بود

«زهره القحوان» برای مقاومت در برابر استعمارگران تأسیس شد که فعالیت‌های خود را بین اعضای خود در قالب تشکیلات امداد رسانی و خدمات غذا و اسلحه تقسیم کرد. از اعضای این گروه می‌توان عادل‌ه‌قطاری، وپسری طوقان، فاطمه ابوالهدی، وچپینه و عربیه خورشید را نام برد. به تدریج شیوه‌های فعالیت و مشارکت زنان در عرصه سیاسی و انقلاب با توجه به افزایش وظایف‌شان، از ابعاد وسیع‌تری برخوردار می‌شد، از جمله این فعالیت‌ها می‌توان به تأسیس «خانه کودک» از سوی هندالحسینی در سال ۱۹۴۸ برای مراقبت از فرزندان شهدا در دیر یاسین و نیز تأسیس «دارالایتم» از سوی لیندناصرو انجمن زنان عربی در شهر دیرالزور سوریه در سال ۱۹۵۹ اشاره کرد.

علاوه بر این می‌توان از سمیحه خلیل به عنوان بارزترین و شاخص‌ترین فعال سیاسی فلسطینی نام برد که به برپایی مؤسساتی از جمله مؤسسه خیریه و اتحادیه زنان اقدام کرد.

■ «وفادریس» اولین زن شهادت طلب فلسطینی

زنان فلسطین با تشکیل ائتلاف‌ها و همکاری با مؤسسات و سازمان‌های حقوقی بین‌المللی، رژیم صهیونیستی را تحت فشار قرار دادند و از حقوق خودشان دفاع کردند که می‌توان سازمان آزادی‌بخش فلسطین را نام برد که تنها بر حفظ هویت مستقل فلسطینیان اصرار و تأکید داشت. برگزاری راهپیمایی‌ها و تظاهرات از سوی زنان از دیگر تاکتیک‌های سیاسی آنان است، در این راستا و حین برگزاری این تظاهرات در اورشلیم زنان زیادی شهید یا مجروح می‌شدند که وفادریس، اولین زن شهادت طلب فلسطینی و عضو شاخه نظامی «فتح» است که با کشته شدن و زخمی کردن ۹۱ اسرائیلی، وحشت زیادی در نیروهای دشمن ایجاد کرد.

زنان برای ابراز وحدت با زندانیان سیاسی و اعتراض به کشتار اردوگاه‌های صبرا و شتیلان، دست به اعتصاب گسترده‌ای زدند که نتیجه آن شهادت بسیاری از آنها مانند «بندا ناپلسی» و «لهام شهبازی» و «عزیزه حسینی» و زخمی شدن عده دیگری بود.

فعالیت‌های نظامی غالباً محدود به عملیات ذخیره‌سازی و انتقال تسلیحات می‌شد که در اکتبر ۱۹۶۷ «فاطمه بزانوی» پس از کار گذاشتن بمبی در سینمای «تل‌اوپو» بازداشت شد. در ۲۱ نوامبر ۱۹۶۷ «شیدیه ابوغزاله» هنگامی که در حال آماده‌سازی یک بمب زمان‌دار بود، به شهادت رسید. تعدادی از زنان بازداشت و به برنام‌ه‌ریزی برای اجرای دو عملیات سبزرگ نظامی هم‌زمان متهم شدند. همچنین بسیاری از زنان هنگام انتقال اسلحه توقیف شدند، به عنوان نمونه می‌توان از «علیا طاهار» نام برد که وی در حملات به ایستگاه‌های گشت اسرائیل با پرتاب گزگنک مولوتف و سنگ شرکت می‌کرد.

■ اولین فرمانده زن جنبش آزادی‌بخش فلسطین

می‌توان از لیلی خالده به عنوان برجسته‌ترین مبارز فلسطین در طول مبارزات زنان فلسطین نام برد که همچنان به لقب «امیره الخاطفین» به دلیل ربودن هواپیمای بوئینگ ۷۰۷ اولین فرمانده زن جنبش آزادی‌بخش فلسطین برگزیده شد و به تدریج فعالیت‌های سیاسی‌اش را گسترش داد که به صورت هم‌زمان عضویت پارلمان فلسطین، مجمع عالی فلسطین، کمیته مرکزی جبهه آزادی‌بخش فلسطین و اتحادیه سراسری زنان فلسطین را بر عهده دارد. در واقع حضور فعالانه زنان فلسطینی در عرصه مبارزه، به ویژه مشارکت آنها در تمامی عرصه‌های مربوط به انتفاضه موجب تمایز نقش زن فلسطینی از نقش هم‌تایان عرب او شده، این در حالی است که نقش مهم و بارز زنان در انتفاضه آنچنان چشمگیر بوده که در این راستا ما را در بین سال‌های ۱۹۹۷-۱۹۸۷ این را نشان می‌دهد که حدود ۳۰ درصد شهدا، مجروحان و حدود نیمی از زندانیان در بند اسرائیلی‌ها را به خود اختصاص داده‌اند.

■ قدیمی ترین اسیر زن فلسطینی

این مبارزات ادامه دارد و زنان و دختران فلسطینی همچنان پیش‌تاز مبارزه با رژیم غاصب صهیونیستی هستند همچنان که «لینالجرینی» که قدیمی‌ترین اسیر زن فلسطینی نامیده می‌شود، سرانجام پس از ۱۵ سال از زندان‌های رژیم صهیونیستی آزاد شد.

الجرینی یکی از چهره‌ها و اسوه‌های مبارزه و مقاومت فلسطین به شمار می‌رود. الجرینی که روز ۱۸ آوریل ۲۰۰۲ به اسارت درآمد، متهم به همکاری با جنبش جهاد اسلامی و پناه دادن به نیروهای مسلح گروهان‌های قدس بود و حکم ۱۷ سال و چند ماه حبس برای وی صادر شده بود. الجرینی ۴۰ ساله پس از زندانی شدن به حکم صادره اعتراض کرد و مدت حبسش به ۱۵ سال کاهش یافت. قرار بود الجرینی هنگام میاده اسرای فلسطینی نظامی رژیم صهیونیستی «گیلعاد شالیط» آزاد شود ولی این رژیم از آزاد کردن وی و چند اسیر زن دیگر صرف‌نظر کرد. «منی قعدان» هم‌بندی الجرینی که به تازگی آزاد شده است، می‌گوید: «الجرینی به عنوان قدیمی‌ترین اسیر زن هنگامی که در زندان بود، به اسرا رسیدگی و برای درمان بیماران با ریاست زندان هماهنگی می‌کرد. الجرینی به صورت پیوسته ۱۵ سال در زندان‌های رژیم اشغالگر به سر برد و سال‌های حبسش بیشتر از سال‌های حبس زن فلسطینی دیگری به نام «عطف‌علیان» بود. علیان ۱۴ سال در زندان‌های رژیم صهیونیستی محبوس بود.»

اینها مشتی از خروار فداکاری‌ها و حضور باصلاّت زنان فلسطینی در میادین مبارزه علیه رژیم غاصب صهیونیستی است.

وبترین

دختران زیتون

(به یاد زنان شهادت طلب فلسطینی)

سرزمین فلسطین به عنوان عمق استراتژیک جهان اسلام بیش از ۶۶ سال است از سوی صهیونیست‌ها اشغال شده و تاریخ غنی آن در راستای سیاست‌های سلطه‌گرانه غرب و صهیونیسم و با استفاده از ابزارهای متعدد از جمله رسانه‌ها بارها مورد تحریف قرار گرفته است.

با توجه به اهمیت جایگاه فلسطین در حوزه تولید و نشر کتاب، خبرگزاری قدس (قدسنا) جهت آشنایی بیشتر و درک درست‌تر مخاطبان از فلسطین، تاریخچه اشغال آن و تحولات سرزمین‌های اشغالی و آشنایی با دشمن صهیونیستی به معرفی آثار تولیدشده در این زمینه می‌پردازد.

معرفی مختصر کتاب

موضوع کتاب حاضر، بیان تاریخ یهود تا زمان شکل‌گیری جنبش صهیونیسم است. این کتاب با هدف ارائه تصویری واضح از اصول فکری، پایه‌های عقیدتی و تاریخ یهودیت در طول اعصار تدوین شده و در ساره تحلیل نگارنده از ایجاد جنگ فیزیکی بین مسلمانان و صهیونیسم با حمایت جدی مستکبران جهان است. نگارنده در راستای دستیابی به این هدف ابتدا به بیان زمینه‌های تاریخی یهودیان در عهد باستان پرداخته و با ذکر دلایل متعدد تاریخی ثابت کرده است یهودیان معاصر هیچ ارتباطی با یهودیان بنی اسرائیل که از آنها در قرآن یاد شده، ندارند. وی سپس با نگاهی روان‌شناسانه به تحلیل شخصیت و روحیه یهودیان پرداخته و در ادامه اقدام به ذکر نقش تاریخی یهودیان در دشمنی با بشریت کرده است.

نگارنده بخشی را نیز به تبیین ریشه‌های تاریخی گرایش‌های صهیونیستی در درون یهودیت اختصاص داده و در پایان به بحث درباره توجیه‌ها، بهانه‌ها و دست‌آویزهای دینی و تاریخی یهودیان در اشغال سرزمین فلسطین پرداخته است.

عملیات شهادت طلبانه علیه دشمنان متجاوز و اشغالگر یک عمل جهادی و روش دفاعی است و مجاهد مسلمان برای آسیب زدن به متجاوزان و اشغالگران و برای دفاع از دین، وطن و ناموس خود به این عملیات روی می‌آورد. زنان فلسطینی نیز از مادر، خواهر، دختر یا همسر مجاهدان فلسطینی نیز از جمله افرادی هستند که برای دفاع از دین و وطن خود جان‌شان را در این راه فدا کردند. مؤلفان (اسماعیل عبداللطیف الاشقر و مؤمن محمد غازی بسیسو و محمدعلی صمدی) در این کتاب سعی کرده‌اند به معرفی این شیرزنان فداکار بپردازند.

دریچه

آزادی سرخ

بخشی از مبارزه زنان فلسطینی در قلم آنها خلاصه می‌شود، شعرها و کتبی که بانوان اهل قلم فلسطینی به رشته تحریر در آورده‌اند تا ادبیات مقاومت در دنیا را مفهومی دیگر ببخشند. سلمی الخضراء الجیوسی یکی از شاعران زن فلسطینی است.

او در شعری با عنوان شهید چنین می‌گوید:

می‌دانم، آنان برای ماندن وطن جان خود را فدا کرده‌اند.

این وطن

سرزمین کشته‌ها و دشت خون است

می‌دانم

آزادی سرخ

بهای دل‌انگیز غوطه‌ور

در آن

دره‌هاست

بهای آن

جان است

غم‌عمق دلم را می‌شناسم

و او نمی‌داند...

می‌گیرم

با هر چشمی که روشنایی

حیات را از دست داده است

با هر جانی که از میان لب‌ها بیرون رفته است

ای رود رود بخشدند

و ای زخمی خاک

مرا به یاد آر

ای سرزمین مرورایدها

وزمردها!

ای سرچشمه فیروزه روان در آب‌های نهرها!

جایی که مرورایدهای ماه‌ها در شبی سرد

می‌افتند، مرا به یاد آر.